

DZIENNIK ZARZĄDZEŃ I ROZKAZÓW

KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

Warszawa, dnia 14 sierpnia 1952 r.

Nr 3

TREŚĆ:

ROZKAZY KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

17

ROZKAZ KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 31 lipca 1952 r.

w sprawie wprowadzenia części I „Regulaminu służbowego Wojewódzkiej i Powiatowej Komendy Straży Pożarnych."

Zatwierdzam i wprowadzam do użytku służbowego komend straży pożarnych „Regulamin służbowy Wojewódzkiej i Powiatowej Komendy Straży Pożarnych" — Część I — „Służba operacyjno-bojowa".

Komendant Główny (—) *J. Kwiatkowski*

Z-ca Komendanta Głównego do spraw pol.-wych.
(—) *A. Michalak*

REGULAMIN SŁUŻBOWY

WOJEWÓDZKIEJ I POWIATOWEJ KOMENDY STRAŻY POŻARNYCH

Część I

Służba operacyjno-bojowa stanowi część I „Regulaminu służbowego", określającego szczegółowy zakres działania i obowiązki Wojewódzkich (Warszawskiej i Łódzkiej), Powiatowych oraz Miejskich Komend Straży Pożarnych.

§ 1.

Celem służby operacyjnej jest wzmocnienie ochrony przeciwpożarowej przez ujednolicenie zasad działania i kierownictwa organów ochrony przeciwpożarowej.

§ 2.

Dla osiągnięcia powyższego celu zorganizowany zostaje na szczeblu wojewódzkim centralny ośrodek dyspozycyjny oraz obsługujący go wojewódzki punkt alarmowo-informacyjny, którego siedzibę ustala się w miejscowej zawodowej straży pożarnej.

Analogicznie na szczeblu powiatu tworzy się powiatowy centralny ośrodek dyspozycyjny, obsługiwany przez powiatowy punkt alarmowo-informacyjny, którego siedzibę ustala się w miejscowej zawodowej straży pożarnej, posterunku lub pogotowiu.

§ 3.

Zadania służby operacyjnej polegają na takim uregulowaniu toku służby wojewódzkiego i powiatowego, miejskiego komendanta oraz pozostałych pracowników technicznych komend terenowych (członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa), by mogli oni natychmiast włączyć się do akcji w wypadku pożaru lub innej klęski zaistniałej na terenie ich działania.

§ 4.

W związku z powyższym wojewódzcy komendanci, oraz wyznaczeni przez nich pracownicy techniczni komend terenowych obowiązani są informować każdorazowo punkt alarmowo-informacyjny miejscowej straży o swoim miejscu pobytu tak, by nie było żadnych trudności odszukania ich w razie konieczności.

Dotyczy to również wyjazdów służbowych i czynności wykonywanych poza miejscem urzędowania.

W punkcie alarmowo-informacyjnym powinny znajdować się aktualne adresy pracowników technicznych (Korpusu Technicznego Pożarnictwa) komendy terenowej oraz miejscowej straży pożarnej.

§ 5.

Wojewódzki punkt alarmowo-informacyjny obsługiwany jest przez oficera dyżurnego wyznaczonego rozkazem wojewódzkiego komendanta spośród oficerów wojewódzkiej komendy oraz komendy zawodowej straży pożarnej, a pełniącego służbę w systemie 24-godzinnym.

Dla województw: warszawskiego i łódzkiego punkt alarmowo-informacyjny stala się w Zawodowych Strażach Pożarnych m. Warszawy i Łodzi.

Tok służby w tych punktach według zasad niniejszego regulaminu ustalają Komendanci Warszawskiej i

Łódzkiej Komendy Straży Pożarnych, przy czym służbę dla personelu wojewódzkich komend oraz dysponowanie jednostkami z terenu województwa uzgodnią wymienieni z wojewódzkimi komendantami.

§ 6.

Do obowiązków oficera dyżurnego na szczeblu wojewódzkim należy:

a) przyjmowanie i rozpatrywanie meldunków o pożarach, klęskach żywiołowych i innych wypadkach zgłoszonych z terenu,

b) zawiadamianie wojewódzkiego komendanta, a w czasie jego nieobecności właściwego zastępcy technicznego o pożarach masowych i dużych oraz zaistniałych w obiektach ważnych, a ponadto o większych katastrofach i klęskach żywiołowych,

c) zawiadamianie o wymienionych wypadkach Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego, Wojewódzkiej Komendy Milicji Obywatelskiej, Przewodniczącego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, oraz Komitetu Wojewódzkiego PZPR,

d) przekazywanie Komendzie Głównej natychmiastowych telefonogramów o pożarach i wypadkach, zgodnie z wytycznymi sprawozdawczości pożarowej,

e) do czasu przybycia wojewódzkiego komendanta — dysponowanie jednostkami interwencyjnymi straży w zależności od wymogów zaistniałej sytuacji,

f) informowanie o przebiegu służby operacyjno-bojowej na żądanie władz zwierzchnich, wymienionych w § 6 c z zachowaniem zasad przestrzegania tajemnicy służbowej.

g) Ewentualny udział w akcji ratowniczej przy zapewnieniu zastępstwa obsługi punktu alarmowego.

§ 7.

Powiatowy punkt alarmowo-informacyjny obsługiwany jest przez personel techniczny powiatowej komendy oraz personel zawodowy pogotowi, względnie posterunków. Powiatowy komendant straży pożarnych jest zwierzchnikiem personelu zawodowego, pogotowi lub posterunków straży pożarnych.

Pracownik obsługujący punkt pełni służbę w systemie 24-godzinnym.

W wypadku, gdy w siedzibie powiatu jest zawodowa straż pożarna — zwierzchnictwo, o którym mowa powyżej, określi wojewódzki komendant.

§ 8.

Do obowiązku dyżurnego na szczeblu powiatowym należy:

a) przyjmowanie z terenu meldunków o pożarach, klęskach żywiołowych i innych wypadkach,

b) zawiadamianie powiatowego komendanta, a w razie jego nieobecności, zastępcy technicznego, o każdym wypadku zaistniałym na terenie powiatu oraz w odległości 16 km poza granicami powiatu.

c) zawiadamianie wojewódzkiego punktu alarmowo-informacyjnego (na hasło „ratunek") o każdym pożarze, względnie wypadku zaistniałym na terenie powiatu,

d) zawiadamianie o wszystkich wypadkach Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego, Komendy Milicji Obywatelskiej, Przewodniczącego Prezydium Powiatowej Rady Narodowej (Miejskiej Rady Narodowej), oraz sekretarza Komitetu Powiatowego-Miejskiego PZPR,

e) informowanie o przebiegu służby operacyjno-bojowej na żądanie władz zwierzchnich, wymienionych w § 6c z zachowaniem zasad przestrzegania tajemnicy służbowej.

f) ewentualny udział w akcji ratowniczej przy zapewnieniu zastępstwa obsługi punktu alarmowego.

§ 9.

Wojewódzki komendant straży pożarnych, względnie wyznaczony przez niego pracownik komendy obowiązany jest uczestniczyć w akcji w wypadku każdego pożaru masowego, dużego oraz zaistniałego w obiekcie ważnym, na terenie odnośnego województwa.

§ 10.

Powiatowy komendant straży pożarnych, względnie wyznaczony przez niego pracownik techniczny komendy, obowiązany jest uczestniczyć w akcji w każdym pożarze, zaistniałym na terenie odnośnego powiatu.

§ 11.

W wypadku zaistniałych katastrof, względnie klęsk żywiołowych, w zależności od rozmiarów i ważności — wojewódzki względnie powiatowy komendant lub wyznaczony pracownik techniczny komendy, obowiązany jest uczestniczyć w akcji ratowniczej.

§ 12.

Pracownik techniczny komendy terenowej, występujący w jej imieniu na miejscu akcji ratowniczej, obowiązany jest do:

a) wydawania decyzji zmierzających do zmniejszenia strat pożarowych, względnie sprawnej likwidacji skutków katastrof lub wypadków,

b) sporządzania i przekazywania zwierzchnim władzom terenowym (Prezydium Rad Narodowych), Komitetom Partii i fachowym (komendom wojewódzkim i Komendzie Głównej) oraz organom bezpieczeństwa publicznego meldunków sytuacyjnych,

c) przeprowadzania na miejscu pożaru, względnie wypadku, odpowiednich dochodzeń, ujętych w formę protokółów. W zależności od potrzeb oraz zaistniałych warunków — pracownik techniczny komendy terenowej obejmuje kierownictwo akcji.

§ 13.

Pracownicy techniczni komend terenowych obowiązani są do przeprowadzania czynności kontrolnych odnośnie:

a) stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów podlegających nadzorowi organów komend terenowych,

b) działalności i stanu gotowości bojowej terenowych straży pożarnych,

c) należytego pełnienia służby operacyjnej przez podległe jednostki organizacyjne bez względu na niedziele i święta oraz porę dnia i nocy.

§ 14.

Niezależnie od czynności kontrolnych, dokonywanych w godzinach pracy, każdy pracownik techniczny obowiązany jest w godzinach pozasłużbowych (godziny nocne, niedziele i święta), przeprowadzić co najmniej 10 czynności kontrolnych w ciągu miesiąca odnośnie zagadnień wymienionych w § 13.

§ 15.

W wyniku przeprowadzonej czynności kontrolnej pracownik techniczny komendy terenowej:

a) sporządza w razie konieczności protokół kontrolny, zawierający stwierdzone usterki i braki oraz wnioski zmierzające do ich usunięcia,

b) o ile tego wymaga sytuacja — wydaje natychmiastowe zarządzenia ustne, względnie zawiadamia o stwierdzonych brakach, właściwe terenowe władze

(Prezydium Rady Narodowej, Urząd Bezpieczeństwa Publicznego Milicję Obywatelską),

c) wpisuje każdą czynność inspekcyjną do ewidencji czynności inspekcyjnych ustalonej regulaminem część II — „Organizacja i prowadzenie prac inspekcyjnych".

§ 16.

W związku z podanymi powyżej obowiązkami czas służby pracowników technicznych komend terenowych nie ogranicza się do obowiązujących w pracy administracyjnej godzin zatrudnienia.

Pracownicy techniczni komend terenowych poza wyjątkowymi wypadkami powinni być w każdej chwili osiągalni i gotowi do wykonania zadań wyszczególnionych w regulaminie.

§ 17.

Od obowiązków wynikających ze służby operacyjnej zwalnia pracowników technicznych:

a) ustawowy urlop wypoczynkowy,

b) choroba stwierdzona zaświadczeniem lekarza urzędowego,

c) urlop okolicznościowy,

d) wyjazd służbowy poza teren właściwej działalności,

e) w wyjątkowych wypadkach — zwolnienie właściwego komendanta nadrzędnego.

§ 18.

Pojazdy mechaniczne komend terenowych muszą się znajdować stale w gotowości wyjazdowej i posiadać pełne zbiorniki paliwa.

§ 19.

W razie nieposiadania przez komendę terenową własnego odpowiedniego środka lokomocji, odnośny komendant winien każdorazowo, na okres najbliższego tygodnia, ustalić z prezydium właściwej rady narodowej, jaki i czyj pojazd mechaniczny (samochód, motocykl) może zostać użyty do wyjazdu w teren na wypadek alarmu, zgodnie z brzmieniem § 4 ust. 1 zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 29 stycznia 1951 r. w sprawie obowiązku współdziałania w akcji ratowniczej straży pożarnych (Monitor Polski Nr A-11, poz. 166).

§ 20.

Jeżeli wojewódzki względnie powiatowy komendant lub wyznaczony pracownik techniczny nie posiada uprawnienia do prowadzenia pojazdu mechanicznego danej kategorii, należy przewidzieć i wprowadzić stałe dyżury kierowców (ewent. wyznaczonych z będących w służbie pracowników zawodowej straży pożarnej lub pogotowia), przy czym kierowca musi być natychmiast osiągalny.

§ 21.

Odpowiedzialność za sprawny przebieg służby operacyjnej, jak również za akcję przy pożarach ponoszą wojewódzcy i powiatowi komendanci straży pożarnych, oraz personel techniczny tych komend.

§ 22.

Ustala się jako jednostki służby interwencyjnej szkoły pożarnicze, które łącznie z oddziałami straży stanowią jednolitą sieć ochrony przeciwpożarowej.

Ustalone niniejszym regulaminem zasady i obowiązki służby operacyjno-bojowej mają zastosowanie do Korpusu Technicznego Pożarnictwa Szkół Pożarniczych.

18.

ROZKAZ KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 31 lipca 1952 r.

w sprawie wprowadzenia części II „Regulaminu służbowego Wojewódzkiej i Powiatowej Komendy Straży Pożarnych."

Zatwierdzam i wprowadzam do użytku służbowego komend straży pożarnych „Regulamin służbowy Wojewódzkiej i Powiatowej Komendy Straży Pożarnych" — Część II — „Organizacja i prowadzenie prac inspekcyjnych".

Komendant Główny: (—) *J. Kwiatkowski*

Zastępca Komendanta Głównego do spraw pol.-wych
(—) *A. Michalak*

REGULAMIN SŁUŻBOWY

WOJEWÓDZKIEJ I POWIATOWEJ KOMENDY STRAŻY POŻARNYCH

Część II

Służba inspekcyjna stanowi część II „Regulaminu służbowego", określającego szczegółowy zakres działania i obowiązki Wojewódzkich (Warszawskiej i Łódzkiej), Powiatowych oraz Miejskich Komend Straży Pożarnych .

Rozdział I. ZADANIA I CEL INSPEKCJI

§ 1.

Zadaniem inspekcji jest sprawdzenie czy kontrolowana jednostka wykonuje ustawowe, statutowe, regulaminowe i wynikające z zarządzeń władz obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

§ 2.

Przy stwierdzeniu trudności i braków w pracy kontrolowanej jednostki należy doszukiwać się przyczyn ich powstawania, analizować je, dokładnie pouczyć pracownika lub zespół pracowników kontrolowanej jednostki o sposobach przełamania trudności i w razie potrzeby udzielić pomocy przy wykonywaniu poszczególnych prac, w celu wskazania jak kontrolowana jednostka powinna pracować, oraz spowodować usunięcie wszelkich braków i niedomagań.

Rozdział II. ZAKRES PRAC INSPEKCYJNYCH

§ 3.

Powiatowa (Miejska) Komenda Straży Pożarnych przeprowadza inspekcje:

a) podległych — zawodowych, ochotniczych, obowiązkowych i terenowych straży pożarnych,

b) podległych — zawodowych, ochotniczych, obowiązkowych i zakładowych straży pożarnych z resortów nie posiadających własnych organów ochrony ppoż.

§ 4.

Wojewódzka Komenda Straży Pożarnych przeprowadza inspekcje:

a) Powiatowych (Miejskich) Komend Straży Pożarnych,

b) Podoficerskich Szkół Pożarniczych w ramach ogólnego nadzoru w myśl postanowień § 3 Zarządzenia Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 2 grudnia 1951 r. (Dz. Zarz. i Rozk. Kom. Gl. Nr 3 poz. 40),

c) zawodowych, ochotniczych, obowiązkowych i terenowych straży pożarnych,

d) zawodowych, ochotniczych, obowiązkowych i zakładowych straży pożarnych w resortach nie posiadających własnych organów ochrony ppoż.

Rozdział III. KIEROWNICTWO I ZASADY PRZEPROWADZANIA INSPEKCJI

§ 5.

Na szczeblu powiatu (miasta) pracami inspekcyjnymi kieruje powiatowy (miejski) komendant straży pożarnych, natomiast na szczeblu wojewódzkim — wojewódzki komendant, którzy przeprowadzają inspekcję osobiście lub przez pracowników komendy. Osoby przeprowadzające inspekcję obowiązane są jednostce kontrolowanej okazać dowód upoważniający do przeprowadzenia inspekcji. Dowodem takim, poza legitymacją służbową, stwierdzającą, że kontrolujący jest pracownikiem komórki nadrzędnej w stosunku do jednostki kontrolowanej, powinna być delegacja służbowa zlecająca daną kontrolę, lub specjalne upoważnienie.

§ 6.

Czynności inspekcyjne mogą być wykonywane jednoosobowo lub przez zespoły dwu i wieloosobowe, uzupełniane w razie potrzeby przedstawicielami kontroli państwowej, społecznej oraz specjalistami w pewnych zagadnieniach.

§ 7.

Kierownictwo kontrolowanej jednostki obwiązane jest dostarczyć przeprowadzającym inspekcję wszelkich potrzebnych materiałów i ułatwić prace inspekcyjne.

§ 8.

Pracownik przeprowadzający inspekcję powinien w każdym wypadku wykazywać stanowczość i opanowanie. Ogólne zasady grzeczności i uprzejmości powinny być przestrzegane przez kontrolującego w taki sposób, by kontrolowany nie odczuwał lęku lub niechęci przed inspekcją, ale oczekiwał na inspekcję jako na jeden ze środków pomocnych w pokonaniu trudności w pracy.

§ 9.

Przeprowadzającemu inspekcję nie wolno przyjmować żadnych darów, poczęstunków itp.

§ 10.

Pracownik przeprowadzający inspekcję, jeśli jest młodszy stopniem od dowódcy lub kierownika jednostki kontrolowanej, a nie jest jego przełożonym, melduje się wymienionemu z podaniem, że przyjechał na inspekcję. W wypadku gdy przeprowadzający inspekcję jest równy lub wyższy stopniem od dowódcy — kierownika jednostki kontrolowanej, obowiązuje go tylko podanie celu przyjazdu.

§ 11.

Pracownikowi przeprowadzającemu inspekcję nie wolno ujawniać przebiegu i wyników dokonywanych czynności, w szczególności wobec osób niepowołanych, przy czym pamiętać należy o przestrzeganiu ogólnych przepisów odnośnie czujności i zachowania tajemnicy państwowej oraz służbowej.

§ 12.

Gdyby w toku dokonywania w podległej jednostce czynności niezwiązanych z inspekcją (jak np. obecność na odprawie, prowadzenie zajęć wyszkoleniowych itp.), zostały stwierdzone jakieś usterki lub braki, dokonujący czynności powinien postąpić tak jak przy normalnym przeprowadzaniu inspekcji, oraz sporządzić protokół i sprawozdanie z odpowiednimi wnioskami.

§ 13.

Czynności inspekcyjne na równi z innymi powinny być ujęte w kwartalnych planach pracy komend. Przed każdorazowym wyjazdem na inspekcję należy opracować plan inspekcji, który powinien być zatwierdzony przez przełożonego delegującego. Zatwierdzenie planu nie obowiązuje gdy na inspekcję wyjeżdża sam przełożony.

Rozdział IV. PRZEPROWADZANIE INSPEKCJI

§ 14.

Przystępując do inspekcji należy w pierwszym rzędzie zaznajomić się z problematyką kontrolowanej jednostki przez zebranie materiału dotyczącego całości lub odcinka, który ma być skontrolowany jak: protokóły i sprawozdania z poprzednich inspekcji, zarządzenia pokontrolne oraz inne uwagi i materiały.

§ 15.

Ustalić z kierownictwem kontrolowanej jednostki odcinki, które mają być kontrolowane, oraz materiały i osoby, które będą potrzebne do udzielania wyjaśnień podczas przeprowadzania inspekcji.

§ 16.

W wypadku sprawdzania gotowości operacyjno-bojowej, czynności inspekcyjne nie muszą być uzgadniane przed rozpoczęciem z kierownictwem kontrolowanej jednostki, natomiast gdy inspekcja gotowości operacyjno-bojowej jest połączona z alarmem straży i wyjazdem na teren osiedla, powinna być w siedzibach władz bezpieczeństwa publicznego, milicji oraz prezydiów właściwych rad narodowych podawana do wiadomości wymienionym.

§ 17.

Stwierdzić stan kontrolowanego odcinka, bądź też całości przez sprawdzenie wykonywania ustawowych, statutowych i regulaminowych zadań, wykonywania zarządzeń, dotrzymywania terminów w myśl wytycznych zawartych w **załącznikach Nr 3, 4, 5 i 6.**

§ 18.

Z wszelkich wyjazdów i czynności o charakterze inspekcji, dokonujący tych czynności obowiązani są sporządzać odpowiednie protokóły **Wzór Nr 1 patrz str. 7)** bądź też opisowe sprawozdania i przedkładać takowe z odpowiednimi wnioskami przełożonemu delegującemu.

W protokółach winno być uwidocznione jakie ewentualnie zarządzenia wydano na miejscu.

Termin składania protokółów i sprawozdań po dokonaniu czynności ustala się natychmiast, w sprawach nie cierpiących zwłoki, w pozostałych sprawach do 5 dni licząc od dnia powrotu z delegacji.

W sprawozdaniach względnie protokółach pokontrolnych wszystkie dane należy opierać na konkretnych

faktach i operować przykładami, datami itp. Nie należy używać takich określeń jak: niektórzy komendanci, niektórzy przewodniczący prezydiów, niektóre komendy straży pożarnych itd., gdyż w skali ogólnej nic one nie dają.

§ 19.

Protokół winien być spisany na miejscu czynności w zasadzie w 3-ch egzemplarzach przez kalkę, z których jeden (pierwszy) otrzymuje jednostka kontrolowana, drugi właściwe prezydium rady narodowej, trzeci otrzymuje organ kontrolujący.

§ 20.

Wszelkie spostrzeżenia, uwagi i ewentualne porady z inspekcji dokonywane w komendach OSP, przeprowadzający inspekcję odnotowuje w książce kontrolnej OSP, oraz w ewidencji czynności kontrolnych swojej komendy, (**Wzór Nr 2**, patrz str. 8) względnie ujmuje takowe w sprawozdaniu. Wyjątek stanowią poważniejsze niedociągnięcia, ewentualnie wykroczenia itp. z których spisuje protokół na ogólnych zasadach.

§ 21.

Protokół winien być podpisany zarówno przez kierownika jednostki kontrolowanej jak i przez inspektora, oraz zaopatrzony w uwagę, że strona kontrolowana nie wnosi zastrzeżeń do protokółu bądź też jeśli je wnosi, winny one być zgłaszane dodatkowo do protokółu przed jego podpisaniem.

§ 22.

Przeprowadzający inspekcję sporządza w razie potrzeby sprawozdanie w którym naświetla te fakty, które ze względów zasadniczych nie mogły być ujęte w protokóle, jak np.: charakterystyka poszczególnych pracowników, kierownika jednostki kontrolowanej, względnie innych spraw o charakterze poufnym lub tajnym.

§ 23

W protokółach i sprawozdaniach należy ujmować nie tylko błędy i usterki lecz poruszać zarówno i dobre strony danej jednostki. Ma to znaczenie wychowawcze i pozwala przenieść lepsze doświadczenia na teren innych jednostek.

§ 24

Sprawozdania i protokóły powinny być przeglądane i akceptowane przez przełożonego delegującego, który analizuje powyższe materiały, wskazując równocześnie na ewentualne niedociągnięcia lub braki w przeprowadzonej inspekcji i akceptuje wnioski do zarządzeń pokontrolnych.

Rozdział V. ZARZĄDZENIA POINSPEKCYJNE

§ 25.

Po każdorazowej czynności inspekcyjnej bezwzględnie powinny być wydane zarządzenia poinspekcyjne na piśmie.

W treści zarządzeń poinspekcyjnych na piśmie należy na wstępie wymienić stwierdzone braki i usterki, przeanalizować je i następnie podać sposób oraz termin ich usunięcia.

§ 26.

Porady i pouczenia przy wykonywaniu prac w czasie inspekcji, wskazówki i wytyczne udzielone na miejscu powinny być potwierdzone na piśmie.

§ 27.

Termin wydawania zarządzeń poinspekcyjnych ustala się do 15 dni od daty powrotu z inspekcji, za wyjątkiem spraw pilnych. W tych wypadkach obowiązuje termin niezwłoczny.

§ 28.

Zarówno wnioski jak i zarządzenia poinspekcyjne powinny być rzeczowe i realne, przemyślane pod kątem rzeczywistej poprawy stwierdzonych niedomagań oraz braków i możliwe do wykonania, a ponadto o ile możności omówione i rozpatrzone uprzednio co do ich realizacji, z kierownictwem lub władzą nadrzędną kontrolowanej jednostki.

Ma to na celu uniknięcie zaskoczenia wydanymi zarządzeniami.

W szczególności powinna być zwrócona uwaga, na to, by realizacja zarządzeń nie przerastała możliwości finansowych kontrolowanej jednostki.

Rozdział VI. EWIDENCJA PRAC INSPEKCYJNYCH

§ 29.

W celu dokładnej ewidencji czynności inspekcyjnych, komendy powiatowe (miejskie) zaprowadzą z dniem wejścia w życie niniejszej instrukcji, książki (zeszyty) ewidencyjne (**Wzór Nr 2**, patrz str. 8) dla wszelkiego rodzaju własnych prac związanych z inspekcją w podległych jednostkach.

§ 30.

Ponadto każda inspekcja na terenie powiatu, bądź też gminy, powinna być zgłoszona przewodniczącemu właściwej terenowo rady narodowej, możliwie przed rozpoczęciem czynności.

§ 31.

Niezależnie od powyższego przeprowadzający inspekcję nawiązuje kontakt z właściwym terenowo komitetem partii i władzami bezpieczeństwa publicznego.

§ 32.

Każda czynność inspekcyjna musi być potwierdzona odpowiednimi dokumentami.

Przeprowadzający inspekcję, po zakończeniu czynności służbowych, powinien uzyskać od kierownictwa jednostki kontrolowanej stwierdzenie na delegacji: daty i godziny przyjazdu, daty i godziny odjazdu oraz adnotacji czy i z jakiego korzystał noclegu.

ZAŁĄCZNIK NR 3

WYTYCZNE DO PRZEPROWADZANIA KONTROLI W OCHOTNICZYCH STRAŻACH POŻARNYCH

1. **Sprawność operacyjno-bojowa:**
   a) środki łączności — ile, jakie, rozmieszczenie,
   b) „ alarmowania — ile, jakie, rozmieszczenie,
   c) sprawność alarmowa i bojowa — przeprowadzanie alarmu, szybkość dostarczania środków lokomocji, jeśli straż nie posiada własnych, szybkość przybywania strażaków, wykonywanie przez straż ćwiczeń z założeniem, omówienie ćwiczeń,
   d) sprawdzić ilość, rodzaj i stan posiadanego przez straż sprzętu — próbę sprzętu motorowego (samochody i motopompy) należy sporządzać tylko w obecności mechanika straży,
   e) sprawdzić organizację dostarczania środków transportowych do wyjazdu straży,
   f) sprawdzić stan strażnicy — usytuowanie ogólne, dogodność wyjazdu, ilość i rozplanowanie garaży

i innych pomieszczeń, pomieszczenia dla załogi i ich stan pod względem bytowo-mieszkaniowym,
g) sprawdzić organizację współdziałania i pomocy sąsiedzkiej pomiędzy poszczególnymi oddziałami straży pożarnych, na wypadek większego pożaru,
h) badanie wszelkiego rodzaju pogorzelisk z punktu widzenia właściwego organizowania i przeprowadzania akcji ratowniczych oraz dochodzenia popożarowe,

2. **Sprawy techniczne:** stan i etaty sprzętu, braki straży w sprzęcie i urządzeniach, możliwości usunięcia braków.
3. **Organizacja komendy straży przez stwierdzenie:**
   a) aktywności członków komend i wykonywania przez nich zadań nakreślonych regulaminem i statutem,
   b) realizacji planu działalności,
   c) realizacji uchwał zgromadzenia ogólnego komendy, przechowywania akt komendy.
4. **Stan personalny:** etaty i obsady, stopień i przyczyny płynności kadr ewentualne trudności w uzupełnianiu stanu personalnego i możliwości powołania straży obowiązkowych.
5. **Prace pol-wych:** wyrobienie społeczno-polityczne członków straży, znajomość regulaminu i statutu przez członków straży, poziom wyszkolenia i prac pol-wych w straży, realizacja programu szkoleniowego po linni ideologicznej, udział straży w uroczystościach państwowych i narodowych, imprezach sportowych i innych, czytelnictwo „Gazety Strażackiej" i innych gazet, praca świetlicowa, aktywność polityczna.
6. **Stan wyszkolenia fachowego:** czy komendant względnie członkowie komendy są przeszkoleni (podać rodzaj wyszkolenia) — czy straż posiada program wyszkolenia i jak go realizuje — frekwencja na zbiórkach wyszkoleniowych i innych, udział straży w zawodach i manewrach pożarniczych, sprawdzić ewentualnie podczas alarmu poziom teoretycznego wyszkolenia członków straży (pytania na wyrywki).
7. **Stan akcji zapobiegawczej w miejscowościach i obiektach w rejonie działania straży — przygotowanie fachowe kierowników akcji zapobiegawczej, wykonanie prac akcji zapobiegawczej w zakresie:**
   a) uświadomienie społeczeństwa przez odczyty i pogadanki na zebraniach gromadzkich, w szkołach, plakaty itp.,
   b) kontroli bezpieczeństwa przeciwpożarowego, stwierdzenie ilości zaplanowanych i wykonanych kontroli, analizy prac kontrolnych i nadzoru nad wykonawstwem wydanych przez Pow. Kom. zarządzeń,
   c) przygotowania do samoobrony, przez stwierdzenie stanu wyposażenia w sprzęt podręczny.
8. **Badania zarzutów, zażaleń, skarg, interwencji itp. odnośnie działalności straży względnie innych zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową na terenie działalności straży.**
9. **Sprawy gospodarczo-finansowe** — sprawy budżetowe, kasa, przechowywanie gotówki i prowadzenie rachunkowości. Gospodarka materiałami pędnymi, umundurowaniem i uzbrojeniem. Zbadanie czy gospodarka i administracja straży są prowadzone zgodnie z regulaminem służbowym dla OSP.

ZAŁĄCZNIK NR 4

WYTYCZNE DO PRZEPROWADZANIA INSPEKCJI W ZAWODOWYCH STRAŻACH POŻARNYCH

1. **Sprawność operacyjno-bojowa:**
   a) środki łączności — ile, jakie, rozmieszczenie,
   b) środki alarmowania — ile, jakie, rozmieszczenie,
   c) sprawność alarmowa i bojowa — przeprowadzenie alarmu, szybkość wyjazdu, wykonanie przez straż ćwiczeń z założeniem, omówienie ćwiczeń,
   d) sprawdzić ilość, rodzaj i stan posiadanego sprzętu, przy czym próby sprzętu motorowego (samochodów i motopomp) należy przeprowadzać tylko w obecności mechanika względnie komendanta straży,
   e) sprawdzić stan strażnicy — usytuowanie ogólne, dogodność wyjazdu, ilość i rozplanowanie garaży, oraz innych pomieszczeń, pomieszczenia dla załogi i ich stan pod względem bytowo-mieszkaniowym oraz dogodność wybiegu,
   f) badanie wszelkiego rodzaju pogorzelisk pod względem właściwego organizowania i przeprowadzania akcji ratowniczych, oraz dochodzenia popożarowe.
2. **Sprawy techniczne:** stan i etaty sprzętu, braki straży w sprzęcie i urządzeniach, możliwości usunięcia braków.
3. **Sprawy organizacyjne:**
   a) organizacja sieci jednostek straży pożarnych na terenie miasta,
   b) czy straż ma zapewnioną pomoc przez współdziałanie i pomoc sąsiedzką innych oddziałów straży — zakładowych — na terenie miasta, bądź też okolicznych ochotniczych straży pożarnych, na wypadek większego pożaru lub katastrofy (powodzi itp.),
   c) planowanie potrzeb sprzętu i urządzeń ppoż., sposób realizacji planów — ewentualne trudności w wykonaniu,
   d) sprawy gospodarcze — sposób gospodarowania materiałami pędnymi umundurowaniem i uzbrojeniem. Stwierdzenie czy gospodarka jest zgodna z obowiązującymi przepisami i normami.
4. **Stan personalny:** etaty i obsady, stopień, charakter i przyczyny płynności kadr, ewentualne trudności w uzupełnieniu stanu personalnego.
5. **Prace pol-wych:** wyrobienie społeczno-polityczne pracowników straży, poziom wyszkolenia i prac pol-wych w straży, realizacja programu szkoleniowego po linii ideologicznej, udział straży w uroczystościach państwowych i narodowych, imprezach sportowych i innych. Czy straż ma świetlicę, w jakim stanie i jak jest wyposażona, jak zorganizowana jest praca świetlicowa, jak pracuje ZMP.
6. **Stan wyszkolenia fachowego:** czy straż posiada program szkolenia i jak go realizuje, sprawdzić ewentualnie podczas alarmu poziom teoretycznego wyszkolenia pracowników straży (pytania na wyrywki).
7. **Sprawy akcji zapobiegawczej:** organizacja prac a. z. na terenie miasta, organizacja prac a. z. oraz plany ochrony ppoż. zakładów przemysłu niekluczowego, współpraca z władzami i instytucjami w zakresie ochrony ppoż. nadzór nad pracami kominiarskimi, prowadzenie statystyki pożarów.
8. **Badania zarzutów, zażaleń, skarg, interwencji itp. odnośnie działalności straży, względnie innych zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową w rejonie działania straży.**

ZAŁĄCZNIK NR 5

WYTYCZNE DO PRZEPROWADZANIA INSPEKCJI W PODOFICERSKICH (WOJEWÓDZKICH) SZKOŁACH POŻARNICZYCH

1. **Sprawy organizacyjne:**
   a) obsada personalna szkoły, ilość pracowników technicznych i administracyjnych,
   b) ilość instruktorów i wykładowców własnych (obcych),
   c) czy są zatwierdzeni przez właściwe władze,

d) ilość oraz ogólny stan budynków i pomieszczeń szkoły,
e) przelotowość, ilość słuchaczy w dniu inspekcji,
f) czy istnieje i jak funkcjonuje komisja kwalifikacyjna, skład komisji,
g) czy odbywają się odprawy instruktorów i wykładowców w sprawach wykonania programów i metod pracy w szkole.

2. **Sprawy bytowo-mieszkaniowe:**

a) wyżywienie, stołówka własna (obca) ilość i jakość pożywienia, warunki spożywania posiłków,
b) zakwaterowanie.

3. **Sprawy operacyjno-bojowe:**

a) ilość sekcji na pogotowiu,
b) stan wyszkolenia bojowego (ewentualnie sprawdzić przy pomocy alarmu),
c) stan sprzętu i samochodów (gotowość sprzętu silnikowego, sprawdzić przez uruchomienie),
d) sposób wykonywania przez komendę szkoły Rozkazu Nr 21 Komendy Głównej Straży Pożarnych z dnia 27 maja 1952 r.

Powyższe zagadnienia mogą być inspekcjonowane przez Komendę Wojewódzką w ramach zarządzenia Komendanta Głównego z dnia 2 grudnia 1951 r. (Dz. Zarz. i Rozk. Nr 3, poz. 40), oraz rozkazu Komendy Głównej Nr 3 z dnia 31 stycznia 1952 r.

ZAŁĄCZNIK NR 6

WYTYCZNE DO PRZEPROWADZANIA INSPEKCJI W POWIATOWYCH (MIEJSKICH) KOMENDACH STRAŻY POŻARNYCH

1. **Sprawy organizacyjno-operacyjne:**

a) lokal komendy, adres, stan lokalu, kubatura, łączność telefoniczna względnie inna z terenem, kiedy i w jaki sposób można z niej korzystać, jak jest realizowane zarządzenie Komendy Straży Pożarnych w sprawie ewentualnego przeniesienia biura komendy do budynku straży,
b) obsada komendy — ilość etatów przyznanych i wykorzystanych, ilość pracowników technicznych i administracyjnych, jakie etaty są nieobsadzone i dlaczego,
c) czy istnieje podział rzeczowy akt — czy są zaległe sprawy — jakie ilości, powody niezałatwienia, czy jest ustalony podział czynności pomiędzy pracowników, czy istnieje plan pracy, przejrzeć i porównać ze sprawozdaniami,
d) współpraca z Prezydium Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej oraz ustosunkowanie się Prezydium do zagadnień nanoszonych przez komendę odnośnie ochrony ppoż.,
e) przestrzeganie tajemnicy państwowej i służbowej ogólne zasady — załatwianie korespondencji tajnej,
f) Organizacja i ustalenie sieci straży pożarnych,
g) „ ochrony ppoż. miast i osiedli,
h) „ służby bojowej i operacyjnej,
i) sprawność i działalność operacyjno-bojową jednostek straży pożarnych na terenie powiatu (miasta),
j) łączność i współdziałanie jednostek straży pożarnych przy większych pożarach lub katastrofach (powodzie),
k) sprawy finansowo-budżetowe OSP,
l) gospodarka mat. pędnymi, sprzętem i uzbrojeniem w komendach powiatowych (miejskich).

2. **Sprawy polityczno-wychowawcze:**

a) organizacja i stan świetlic na terenie powiatu,
b) organizacja sieci korespondentów terenowych,
c) współpraca z innymi organizacjami na terenie powiatu,
d) aktywność straży i udział w świętach, obchodach, imprezach itp.,
e) czytelnictwa „Gazety Strażackiej“ i innych gazet,
f) szkolenie ideologiczne.

3. **Sprawy kadrowe:**

a) obsada komend OSP,
b) ewidencja osobowa członków komend i członków OSP,
c) prawidłowość ustalania etatów osobowych i finansowych w pogotowiach i posterunkach zawodowych na terenie komend powiatowych (miejskich),

4. **Sprawy akcji zapobiegawczej:**

a) organizacja a. z. i kontrola wykonawstwa na terenie powiatu (miasta),
b) organizacja a. z. i kontrola wykonawstwa na terenach leśnych,
c) organizacja a. z. i kontrola wykonawstwa na terenie zakładów przemysłu niekluczowego,
d) dochodzenia popożarowe i analiza przyczynowości pożarów,
e) działalność komisji i zespołów przeciwpożarowych,
f) ewidencja i statystyka pożarów,
g) kominiarstwo i nadzór nad nim na terenie powiatu (miasta),

5. **Sprawy techniczno-szkoleniowe:**

a) organizacja, przebieg i poziom szkolenia w jednostkach straży pożarnych,
b) Organizacja, przebieg i poziom zawodów oraz manewrów,
c) organizacja, przebieg i poziom kursów a. z. 3 i 5-dniowych na terenie powiatu,
d) nadzór nad eksploatacją, stanem sprzętu pożarniczego i remontem oraz ewent. wymianą,
e) sprawdzanie kwalifikacji kierowców i mechaników w podległych jednostkach straży pożarnych,
f) sprawdzanie stanu ogólnego, remontów, budowy, i przebudowy strażnic,
g) sprawdzanie stanu zaopatrzenia wodnego na terenie powiatu (miasta).

Wymienione zagadnienia mogą być kontrolowane w całości, bądź też odcinkami — w zależności od planu inspekcji lub wynikłej potrzeby.

ZAŁĄCZNIK NR 1

PROTOKÓŁ

z dokonanej w dniu .... 195 r. ....
(wymienić rodzaj czynności)

w .... przez ....
(komenda powiatowa, komenda gminna, straż pożarna) (nazwisko i imię, stopień, stanowisko)

....

Obecni w czasie kontroli

Na podstawie „Regulaminu służbowego“ — Część II — „O organizacji i prowadzeniu prac inspekcyjnych w komendach terenowych i strażach pożarnych“, oraz delegacji służbowej Nr
z dnia 195 r. skontrolowano:

ZAŁĄCZNIK Nr 2.

EWIDENCJA

czynności inspekcyjnych dokonanych

przez ....

(wymienić)

....

(oddział, referat)

Komendy .... Straży

(wojewódzkiej, powiatowej)

Pożarnych w..

Układ rubryk wewnątrz książki

L. p.	Data wyjazdu i powrotu	Jednostka kontrolowana	Nazwisko, imię, stanowisko i stopień wyjeżdżającego	Cel wyjazdu	Ważniejsze spostrzeżenia i uwagi	Ewentualne zarządzenia na miejscu	Uwagi

Redakcja i Administracja: Komenda Główna Straży Pożarnych, Warszawa, ul. Słowackiego 52/54.

Stł-1. Zam. 1292. Nakł. 3000. Skład rozp. 14 IX 52, druk ukończ. 26 IX 52, druk sat. 60 g VII kl. 3-B-25638